

	DOMOLJUB	
Izbija vsak četrtič. — Cena vsak je K 10.— na leto. — (Za Nemčije K 12.— na Ameriko in druge tuje države K 14.—) — Poštomatno število se prodaja po 20 vinarjev.	GLASILO JUGOSLOVANSKE : : KMETSKÉ ZVEZE : :	Spisi in do- pisi se poš- ljajo: Ured- ništvo „Do- moljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. — Narodna, reklamacije in to- varski pa: Upravnstvo „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Kmetijska strokovna izobrazba.

Pri vsakem podjetju je potrebno za uspešno delovanje obratovanje, korenitega znanja in temeljite strokovne izobrazbe. Kmetija, gospodarstvo je tudi podjetje. A kaj vidimo: naše kmetijstvo ne dela in ne prideluje, kar bi moral! Glavni vzrok tiči v tem, da se kmetijski poklic ne izvršuje racionalno vsled pomanjkanja strokovnega znanja. Razumljivo je, da ne moremo od nobenega zahtevati dela, ki ga ne razume. Tudi pri posestniku, kateremu manjkajo temeljni pojmi pričakovati, da gospodarsko in v duhu časa kmetuje, da prideluje na svojem zemljišču toliko, kolikor bi na isti zemlji strokovno izobražen kmet pridelal. Strokovno nezadostno izobražen posestnik je pa v resnici le kmetijski delavec, ne pa poljedelec, gospodar. Pravi gospodar postane le, kdor si je pridobil dovolj strokovnega znanja, kateremu so znani temeljni pojmi kmetijstva in je dovolj spretan, da iste dejansko pravilno uporablja.

Kmetijska veda se naslanja na naravoslovje in narodno gospodarstvo. Le-te vede so zelo obsežne in vsestranske, tako da ni pričakovati, da si jih kmetovalec samolastno in samovoljno prisvoji. Tudi ni sam v stanu to narediti, četudi ima na razpolago dobre knjige in strokovne liste. S slednjimi zamore svoje morebitno znanje le spopolniti. Treba je kmetu podati vedo v zaokroženi obliki, celoti, in na tej podlagi bode lahko in uspešno deloval. To podlago mu daje edinole kmetijski strokovni poduk!

Potrebo strokovnega poduka so že zdavnaj spoznali. Ustanovile so se raznovrstne kmetijske šole; bolj izobražen če je narod, tem večje število strokovnih šol poseduje. Pri nas je pa stvar bolj žalostna. Naši stari gospodarji so vedno več ali manj šolam nasprotovali v svojo lastno škodo. Le s težavo so se poprijeli ene ali druge prepotrebne novotarije, ker si niso znali vrednost istih razložiti. Kmetijsko šolstvo pa tudi ni imelo pri nas vedno istega uspeha, kakor bi bilo želeli, ker se je mnogokrat poslal na kmetijsko šolo manj brihten sin, a nadarjenega in močnejšega si je pa gospodar doma za delo obdržal. Nadaljnji vzrok neuspehov je pa ta, da mladi kmetijski sinovi niso smeli svojih na šoli pridobljenih izkušenj na domačem posestvu vsled nazadnjaškega mišljenja očetov poskusiti. Starokopitno in negospodarsko kmetova-

nje jim je potem vzelo veselje do svojega poklica, in marsikateri mladenič, ki bi bil postal izvrsten gospodar, je zapustil svojo domačijo. Upajmo, da je vojna vse izmordila in da se bo pri nas začel boljši čas v tem oziru. Stroški šolanja so na kmetijskih šolah v primeri s stroški na drugih zavodih malenkostni in se stotero vračajo! Na mnogoštevilnih shodih v minulem času je naš slovenski kmet zahteval mnogo strokovnih šol. Slovenci imamo dosedaj štiri: dve na Grmu pri Novem mestu, eno v Št. Jurju na Štajerskem in eno v Mariboru. Letos se povsod začne z rednim podukom v jeseni. Sedaj naj pokažejo gospodarji pravo razumevanje za strokovni napredek, pokažejo naj, da so prišli do spoznanja, da leži v strokovni izobrazbi moč in bodočnost našega kmetijstva. Letos se bo videlo, če je res potreba novih šol, če je naš posestnik spoznal potrebo poduka, če je naš kmet napredoval ali zaostal.

Zakaj imajo drugi stanovi tako moč in oblast nad kmeti? Zato, ker imajo večjo duševno in strokovno izobrazbo. Obrtniki imajo svoje meščanske in obrtne šole, istotako trgovci, uradniki se mučijo in učijo včasih tudi 20 let, a naš kmet še ljudske šole vedno ne upošteval! Potem se pa čudi in toži, da nima svojih zastopnikov, da ga vodijo in izkoriščajo trgovci, obrtniki, advokati in drugi stanovi. Surova sila, telesna moč sama ne zadostuje, treba je duševne olike in strokovne izobrazbe, da si gospodarji priborimo v državi ono mesto, katero nam gre! Kar še sami nimamo, privoščimo svojim sinovom. Dokler bomo nasprotovali strokovni izobrazbi v svoji trmoglavosti, tako dolgo ni misliti na gospodarski razvoj našega kmetijstva, tako dolgo ni upati na uspešno kmetijsko strokovno organizacijo!

Ing. Vedernjak

Kineska stranka ali Kmet-ske zveze?

(Z dežele.)

Kmalo po ustanovitvi Jugoslovanske Kmetске Zveze se je ustanovila Samostojna Kmetijska Stranka; pred par dnevi mi je prišlo v roke nekaj iztisov glasila Samostojne Kmetijske stranke »Kmetijski list« in to mi je dalo povod, da sem napisal te vrstice. Marsikak nevednež bi sedel na limanice »Kmetijskega lista«, vsak pa, ki je količkaj zasledoval razvoj politike na Slovenskem, bo pa kmalu sprevidel, kak-

šni nameni in kakšni ljudje se skrivajo za »Kmetijskim listom«.

Kot člane vodstva in izvršilnega odbora beremo imena ljudi, ki so do zadnjega časa stali v prvih vrstah liberalne stranke, kandidirali na liberalni program in vodili liberalno politiko po deželi. Ali so vsi ti naenkrat spremenili svoje nazore in svoje prepričanje, četudi danes kriče na vse grlo: Proč z liberalci in farji, bodimo samostojni! Pesek v oči nevednežem. Pri vsakem članu izvršilnega odbora in vodstvu J. K. S. se šopiri častni naslov kmet. Poznam gotovo eno tretjino vseh teh ljudi, a enega kmeta, ki bi se samo z obdelovanjem zemlje in živinoreje bavil, ne najdem med njimi. So veleposestniki, gostilničarji in mesarji, skratka: magnatje, ki so si na račun revnega kmeta spravili skupaj ogromno premoženje; raztreseni so po dva ali trije v eni fari in hočejo paševati kot včasih graščaki in pridobiti si politično veljavo in moč. Zato bi se pa ta nova stranka morala imenovati stranka kmetjskih magnatov, ne pa kmetov, ker kmet ni ta, ki ima zemljo, ampak oni, ki jo sam s svojimi rokami obdeluje. Kaj pa Kmetске Zveze? V vodstvu Kmetjskih Zvez najdemo le pred vsem zastopnike malega in srednjega kmeta, ne pa magnatov kot v Samostojni kmetijski stranki in tudi v osrednjem vodstvu Kmetjskih zvez v J. K. Z. najdemo same kmete. »Kmetijski list« je pisal to-le: Kadar pride kak govornik na shod, pogledjte, če ima žule na rokah. Sedaj prireja Samostojna Kmetijska Stranka shode po Dolenjskem in na njih govore magnati brez žuljev na rokah; torej kmetje, pazite, da ne sedete na liberalni lim! F. K.

Ustanovitev Kmetijske zadruge v Kranju.

Dne 11. avgusta se je v Kranju vršil dobro obiskan shod. Kmetjski možje, žene in dekleta so pribiteli tudi iz oddaljenih krajev.

Na shodu je poročal poslanec tega okraja, posestnik Brodar. Iz njegovih izjav naj povzamemo to-le:

Spoštovani možje! V tej dvorani smo se že večkrat sešli, ter imeli veliko lepih shodov, toda po večini so bili le bolj političnega značaja, današnji pa je namenjen gospodarskemu razgovoru. Možje, mi kmetje se moramo tudi gospodarsko osvoboditi, in sicer takoj, brez vsakega odlašanja. Jaz upam, da so tla za gospodarsko osvoboditev v našem okraju dovolj pripravljena. Zakaj, ker od leta 1911. sem jaz ravno v tej dvorani govoril nešteto krat o združitvi nas kmetov na gospodarskem polju.

Leta 1911. je bila pri nas velika suša, tako da smo krme za živino zelo malo pri-

delali. Vsled tega smo vsi silili z živino na trg, in cena je dan za dnem padala v taki meri, da si moral dati kravo, ki je bila prej vredna 400 kron, za borih 150 kron. Slabejša krava se je dobila celo za 80 kron. Kmetje smo stali na trgih vsi obupani in potrti, tožili smo eden drugemu, kako za malenkostne kraj- serje se nam praznijo naši hlevi, in da za dve leti ne dobimo za živino še toliko ne, kakor prejšnja leta od normalne prodaje enega leta. Mesarji so se iz nas kmetov norčevali. Večkrat se je pripetilo, ko je kmet prignal na trg lepo žival, ga nobeden niti vprašal ni, ali imaš naprodaj ali ne. Jaz sem videl, pa tudi izkusal to bol našega kmeta. Nekoč sem šel v Ljubljano do dr. Kreka, ter mu potožil nezdrave gospodarske razmere našega kmeta, ki ga ženejo v obup. Nato mi dr. Krek prične razlagati o kmetijskih zadrugah, ki jih imajo v Švici in drugod, kar je potem tako presenečenje, kakor je sedaj pri nas za kmeta nemogoče. Pravi, edina rešitev za kmeta so take gospodarske zadruge. Kmet mora vse svoje pridelke zbrati skupaj v take gospodarske zadruge, da iztrga iz rok prekupevalcem, ki bogatijo brez dela na stroške producenta in konsumenta. Po zadrugah naj stopita skupaj producent in konsument in naj si delita tisti dobiček, ki bi ga imel prekupec.

Ravno tako je z živino. Take zadruge bi poskrbela za izvoz živine v toliki meri, kolikor jo preostaja na domačem trgu. Kmetu ne bi bilo več treba svoje živine na trgu ponujati, vsled česar cena pri živini zelo pada, dobiček pa vtakne le mesar v žep.

Z domačimi mesti naj bi se sklenila pogodba in sicer za 1 leto naprej, po kakih cenah bi zadruge dajale živino. Na ta način bi kmet že naprej vedel, po kakih cenah bo svojo živino prodal, meščani in delavci pa, po kakih cenah bodo dobili meso.

Na ta način bi bilo vsako presenečenje izključeno, bodisi za kmeta — producenta in živalca. — konsumenta.

To je edino sredstvo, druge pomoči ni in to moramo doseči.

Z dr. Krcikom sva v letu 1914. pričela delati načrte za tako zadrugo za naš okraj, toda vojska naju je prehitela, in vsi lepi naklepi so šli po vodi.

Možje, jaz vem, da si takih let glede prodaje živine, kakor je bilo leto 1911. več ne želimo nazaj. Toda povem vam! prišli bodo še in pa kmalu, ako se že vnaprej ne zavarujemo proti temu. Ako bi mi že med vojsko imeli take zadruge, bi bili mi sebi milijone prihranili in poleg tega še imeli vse v svojih rokah, tako so pa drugi delali z nami, kakor so hoteli.

Kar se pa tiče blaga, ki ga mi kmetje kupujemo, to je oblika, usnje, industrijske izdelke in razne druge stvari, smo skušali največ sedaj v vojskinem času. Vsak se tako mal veriznik (prekupec) je več zasluzil, kakor najboljši kmet v velikem trpljenju. Pri blagu, katerega smo mi potrebovali, so nas drli, da je bila groza, in nas žel tudi pri tem blagu bi naše zadruge veliko pomagale do zmernih cen, ker bi potem ne bili tako navezani na trgovce.

Dan za dnem se snujejo na novo špekulativne družbe vojnih dobičkarjev, in nevarnost nam preti, posebno nam kmetom, da nas dobe popolnoma v svoje kremplje, ki se jih potem ne bomo mogli lahko otrebiti. Slišali smo že večkrat, kako imajo hrvatskega kmeta v rokah judje (židje) in kako ga izsesavao, pri nas v tem oziru možje ne bodo nič boljše, samo tolika izprememba, da bodo nas imeli v svojih rokah krščeni in nekrščeni judje. Vsem se gre samo za svoje nenasitne mavhe.

Ako je naša edina gospodarska rešitev v kmetijskih zadrugah, pričnimo z delom takoj. Upam, da so vsakega izučile izkušnje dovolj, posebno pa v zadnjem času. Zato prosim, da se še danes izvolijo možje, nekak pripravljajni odbor za kmetijsko zadrugo v Kranju. S tem vprašanjem se pečajo tudi druge Kmetijske Zveze. Potrebno je, da dobi vsak okraj tako zadrugo.

Navzoči kmetje so izvajanjem pritrjevali in sklenili zadrugo takoj ustanoviti. Izvolil se je odbor 16 mož. Dne 17. t. m. je imel pripravljajni odbor prvo sejo in izvolil se je prvi od-

bor zadruge. Pristopilo je takoj več članov, ki so kupili po 1—10 delnic, vsaka po 100 K. Po vaseh bodo zaupniki pobirali člane.

Vsak kmet naj se vpiše v zadrugo in naj kupi vsaj en delež.

Iz Kmetjskih Zvez.

BEGUNJE PRI CERKNICI.

Kmetjska zveza je v svoji seji 10. avgusta pod vodstvom svojega načelnika Iv. Otoničarja sklenila soglasno naslednje resolucije:

1. Vodstvo Jugoslovanske kmetjske zveze se pozivlja, naj na merodajnem mestu izposluje, da se kmetovalcev ne bo klicalo k orožnim vajam sredi največjega dela. Vaje naj se napravljajo v zimskem času, v mesecih od oktobra do konca marca.

2. Zopet naj se vpelje vsakdanja poštna vožnja med Begunjami in Cerknico, ki se je zadnji čas ukinila na štirikratno vožnjo na teden. Enako naj se deluje na to, da se napravi dobra prometna cesta na Borovnico in Ljubljano.

3. Kmetjska zveza v Begunjah protestira proti rovanju gotovih strank napram deželni vladi, odklanja najodločneje neodgovorno uradniško vlado in izreka zupanje načelniku dr. Brejcu.

4. Vlada naj sprejme tudi slabo žigosan denar kot dober, ker ljudstvo ni krivo, če se je slabo žigosalo. Zamenjava z novim denarjem naj se vrši po razmerju 1 : 1.

5. Vojna posojila do višine 10.000 K naj ohranijo svojo vrednost.

Z veseljem se vzame na znanje predlog Ludovika Bonača, ki ga je stavil v zvezi s Turkom iz Loža v seji J. K. Z., naj se lastnikom senožeti onstran demarkacijske črte izposlujejo legitimacije, da smejo po seno. Akcija je imela uspeh, legitimacije so došle. Poslancu dr. Pogačniku se izreče zahvala za posredovanje. Enak predlog je bil vložen glede gozdnih parcel. — Stavil se je predlog, naj se osnujejo živinozdravniški tečajji za kmetjske možje in fante. — Sklene se tudi, naj tajništvo J. K. Z. posreduje, da se bo vršil v Begunjah gospodarski tečaj. Želimo si predavanj o živinoreji in sadjarstvu.

VINICA.

Kmetjska zveza za občino Vinica se je ustanovila dne 10. avgusta. Število članov je zelo veliko.

MIRNA PEČ.

Dne 3. avgusta je imela »Podružnica K. Z. v Mirni peči v prostorih »Hranilnice in posojilnice« svojo redno mesečno sejo, katere so se udeležili vsi člani odbora. Seja je trajala skoraj dve uri. Vsi odbor- niki so se zelo živahno zanimali za ustroj in delovanje Jugoslovanske kmetjske zveze in so obljubili, da hočejo z vsemi možmi delati, da dobi Kmetjska zveza tudi pri nas veliko pristašev in trdna tla. Sad seje so bile nastopne zahteve oziroma vprašanja: Podružnica Kmetjske zveze v Mirni peči

1. vprašuje, kje je ameriška obleka za reveže, ki se nam je že tolikokrat obljubljala;

2. zahteva, da se šola rabi izključno v namen, za katerega je zidana; nikakor pa se ne sme v šoli vzgajati sokolski naraščaj;

3. če liberalci zahtevajo volilno pravico za mestne gospe in gospodične, zahtevamo mi enako pravico za naše gospodinje in za naša dekleta, saj so vendar med vojsko, pa tudi ob rcjstvu Jugoslavije pokazale svoje zmožnosti, Kmetjski stan je steber države;

4. zahteva, naj župan ne bo nikdar gostilničar, trafikant ali kaj podobnega, župan-gostilničar, župan-trafikant, župan-trgovec dela za svojo mavho, nikakor pa ne za blagor občanov;

5. protestira z ogorčenjem proti temu, da liberalni županji uradno agitirajo za liberalno kmetjsko stranko in da je občinski sluga, kojega opravilo je agitacija za liberalne cilje, plačan iz skupne občinske blagajne. Ali ne plačujemo vsi, brez razlike mišljenja, v občinsko blagajno, ali mar samo vi — nasprotniki?

Podružnica K. Z. v Mirni peči.

Kmetjska zveza za tržiški sodni okraj ima shod v nedeljo, dne 24. t. m., popolne ob treh v stari šoli v Križah. Na shodu govori narodni poslanec Brodar. Pričakuje se obilne udeležbe.

Davščina od vrednostnega prirastka.

(Piše deželni svetnik dr. Josip Dermastia.)

(Nadaljevanje.)

Kako se ugotavlja pridobitna in otujilna vrednost v svrhu odmere davščine od vrednostnega prirastka?

Za otujilne in pridobitne vrednosti veljajo načeloma otujilne in pridobitne cene, ki so ponavadi navedene v pogodbenih listinah. Tem cenam je prišteti od otujitelja pridržane užitke in od pridobitelja prevzeta bremena ter vrednost drugih razen cene pogodjenih postranskih dajatev (storitev), zlasti davščino od prirastka na vrednosti, če je nje plačilo prevzel pridobitelj. — Pri izračunanju pridobitne in otujilne cene torej ni vzeti v račun samo v denarju, ampak tudi v drugačni obliki dani namestek (užitke, ki si jih pridržijo otujitelj, bremena, ki jih prevzame pridobitelj, tedaj pri vključenih postavkih, kadar ni dotičnega določila v listini, vsi vključeni postavki, postranske datjave itd.)

Na primer:

Franc Borc je prodal s kupno pogodbo z dne 1. avgusta 1919 Janezu Brodarju tri njive za 7000 K. Pridobitelj Janez Brodar se je v kupni pogodbi zavezal plačati davščino od prirastka na vrednosti, ki znaša 140 K, iz svojega.

Pri ugotovitvi otujilne cene v svrhu odmere davščine od vrednostnega prirastka je kupnina po 7000 K prišteti od pridobitelja v plačilo prevzeto davščino od

vrednostnega prirastka v znesku 140 K; otujilna cena znaša torej 7140 K.

Anton Žnidaršič je prodal s kupno pogodbo z dne 15. januarja 1919 Juriju Strmole travnik za 10.000 K ter si pridržal užitek iz tega travnika za dve leti.

Pri ugotovitvi otujilne cene v svrhu odmere davščine od vrednostnega prirastka je kupnina v gotovini po 10.000 K prišteti tudi pridržani užitek iz prodanega travnika za dve leti n. pr. v vrednosti 1000 K; otujilna cena znaša torej 11.000 kron.

Kot vračunljiva postranska dajatev pride v poštev vsaka ob prenosu izvršena dajatev v novčni vrednosti, tako zlasti poleg cene v obliki posredovalnih pristojbin ali obrestovanja odloženih zneskov cene itd. dano odplačilo, naposled morebiti v izplačilo prevzeta davščina od vrednostnega prirastka sama; posredovalna pristojbina in obrestovanje odloženih zneskov cene pa pridejo samo v toliko v poštev, v kolikor prva presega navadno posredovalno provizijo, druga pa zakonito obrestno mero.

V svrhu popolne jasnosti se mora posebno povdarjati, da je vračunljiva kot postranska dajatev samo ona posredovalnina, ki jo je otujitelj-prodajalec dolžan plačati svojemu posredovalcu, a plačilo te posredovalnine po kupni pogodbi prevzame nase pridobitelj-kupec. — Kot postranska dajatev torej ni vračunljiva ona posredovalnina, katero plača otujitelj-prodajalec svojemu posredovalcu.

Na primer:

Jože Zlobec iz Tomačevega pri Ljubljani je postavil na prodaj svojo njivo. Pri prodaji je posredoval Anton Mesec, kateremu se je Jože Zlobec zavezal plačati za slučaj prodaje posredovalnino v višini dva odstotka dosežene kupnine. — S kupno pogodbo z dne 14. marca 1919 je prodal Jože Zlobec svojo njivo Martinu Dobrotniku za 6000 K; kupec Martin Dobrotnik se je v kupni pogodbi tudi zavezal, da bo plačal posredovalcu Antonu Mesec, pristojajočo posredovalnino v znesku 120 K na mesto otujitelja-prodajalca Jožeta Zlobec.

V ravno navedenem primeru je posredovalnino smatrati za vračunljivo postransko dajatev.

Ako pridobitelj-kupovalec Martin Dobrotnik ne bi bil prevzel plačila posredovalnine, ki jo je dolžan otujitelj-prodajalec Jože Zlobec plačati vsled dogovora svojemu posredovalcu Antonu Mesec, posredovalnino ni vpoštevati kot vračunljivo postransko dajatev.

Ali se pritekline nepremičnin vpoštevajo pri izračunanju pridobitne in otujilne cene?

Vrednost priteklin nepremičnin (296 obč. drž. zak.) se ne vzame v poštev niti pri preračunanju pridobitne vrednosti, niti pri preračunanju otujilne vrednosti. — Pri izračunanju prirastka na vrednosti se sme vračunavati le cena, oziroma vrednost nepremičnine same; pridobitna in otujilna cena, oziroma vrednost priteklin kakor žita krme in drugih že spravljanih pridelkov, kakor tudi živine in k nepremičnini spadajočega orodja, ki je za nadaljevanje rednega obratovanja gospodarstva neob-

hodno potrebno (fundus instruktus, živi in mrtvi inventar, takozvano barnblago) se ne vpoštevata.

Na primer:

Janez Debevec je prodal s kupno pogodbo z dne 25. marca 1914 Matiju Suhecu svojo kmetijo, obstoječo iz njiv, travnikov, gozdov in hiše ter gospodarskega poslopja, nadalje 5 glav živine, 2 poljedelska vozova, potrebno poljedelsko orodje, stroj za rezanje krme, 20 mernikov krompirja — za 20.000 K; od tega odpade na nepremičnine 12.000 K, na živino, pritikline in premičnine 8000 K; — pri odmeri davščine je vzeti le 12.000 K t. j. cena, oziroma vrednost nepremičnine same v poštev.

Posebej pa se še povdarja, da se pri ugotavljanju pridobitne in otujilne vrednosti nepremičnine v svrhu odmere davščine od vrednostnega prirastka ne sme vpoštevati z nepremičnino združenih pravic — kakor vodne, lovske, ribiške itd.

Na primer:

Tomaž Zavodnik je prodal s kupno pogodbo z dne 15. junija 1919 Jerneju Hrenu svoje posestvo in k temu spadajoči mlin za 30.000 K. Vodna pravica je vredna 8000 K. Pri odmeri davščine je torej vzeti le 22.000 K v poštev.

S povdarmom pa se omenja, da v zmišlu določb zakona glede vrednostnega prirastka stoječe drevje ne spada med pritikline.

Kaj je občna vrednost?

Občna vrednost nepremičnine je ona vrednost, ki se dobi, ako se ceni nepremičnino po koristi, ki jo z ozirom na gotov čas in kraj navadno in splošno donša (§ 305. obč. drž. zak.). Občna vrednost je torej enaka užitni vrednosti. To užitno vrednost pa ni namenjati s prodajno ceno, ki je mnogokrat večja in ki temelji na posebnih razmerah in na posebni priljubljenosti nepremičnine pri prodajalcu zaradi morebitnih slučajnih lastnosti te nepremičnine. (Dalje.)

Tedenske novice.

Jugoslavija.

j Pes in mačka v objemu. Vsem nam je še živo v spominu, v kakem besnem sovraštvu sta živeli med seboj do najnovejšega časa liberalna in socialnodemokratska stranka. Nekdanje predvojno psovnanje in zmerjanje po njihovih glasilih je oživeło in se razcvelo v največji bujnosti. In ko ob zadnjem delavskem štrajku deželni predsednik ni hotel poslati nad socialne demokrate vojakov s strojnici, tedaj so ga obdolžili liberalni listi skoro veleizdajca in zahtevali od njega, da mora takoj odstopiti, ker da na tihem drži s socialisti in podpira njihovo protidržavno delovanje. Danes pa se gode čudeži. V Belgradu hočejo liberalci zaenkrat — dokler ne pridejo volitve — popolnoma zavladati. Ker pa jih ni dosti, so morali iskati pomoči pri drugih strankah. Najmočnejše srbske stranke — radikalcev — niso marali, ker bi jim morali dati preveč ministrov in bi

ne mogli tako samolastno vladati, zato so se obračali do manjših skupin, posebno do Jugoslovanskega in Narodnega kluba. Obe te stranki sta sodelovanje odklonili. Jugoslovanski klub stoji namreč na stališču, da morajo v teh nevarnih časih vse stranke nositi odgovornost za vladu in pomagati, da se torej predvsem ne sme izpustiti najmočnejša srbska stranka — radikalna. Kaj storiti? V sili še konj muhe žre: Liberalci so naprosili za pomoč socialne demokrate in prepustili kos državnih vajetj v roke tistim ljudem, o katerih so še pred 14 dnevi vpili, da hočejo državo razglati in da drže z Nemci ter da podpirajo Italijane. In tako so dali liberalci — strmi Jugoslavija — socialnim demokratom, ki imajo v državnem zboru 11 poslancev, kar tri ministre, radikalcem, ki štejejo 73 poslancev, pa nobenega. O čudovita državniška modrost naših liberalcev, ki bodo sedaj morali vladati proti ogromni večini Jugoslovancev — proti Srbom, ki jih zastopajo radikalci, proti Hrvatom, ki jih zastopa Narodni klub in proti Slovencem, ki ih zastopa Jugoslovanski klub.

Glede socialnih demokratov pa je dvojno mogoče: ali so liberalni listi preje lagali, ko so vpili danzadnem, da so socialni demokrati protidržavni ali pa so liberalci vedoma izročili državne posle državnim sovražnikom v roke. Razrešite nam to uganko!

Na vsak način je sedaj vlada sestavljena in sicer iz liberalcev, ki so kapitalistična stranka in socialnih demokratov, ki se štejejo za strogo protikapitalistično stranko, ki o kapitalu menda niti slišati ne sme. To pametnemu človeku ne gre skupaj, toda če kdo pomisli, da je tudi socialnodemokratski voditelj Anton Kristan obenem kapitalist, bo tudi na te neverjetne premembe v socialnodemokratski stranki dobil vero.

»Ljudski glas« pa bo sedaj naenkrat nehal zabavljati čez liberalce in bo poskušal svoje najnovejše prijateljstvo in zvezo s kapitalisti pokriti s tem, da nas bo prijazno ozmerjal z »oslovsko trobento«. Bog dete videli.

j Ljudski tabor v Sinči vasi na Koroškem se je vršil dne 15. t. m. ob navzočnosti večtisočglave množice. Tabor se je otvoril s sv. mašo, katero je daroval presvitli škof ljubljanski. Govorili so med drugimi general Majster, škof dr. Jeglič, ljubljanski podžupan dr. Triller, poslanec Grafenauer, ga. doktorica Piskernikova in drugi. Vsi so pozivali koroške Slovence, naj ob času glasovanja vsi store svojo dolžnost in pokažejo, da so Jugoslovani ter da nečejo pripadati bankerotni Avstriji, da bo tako izid glasovanja ne le zadovoljiv, temveč tudi časten.

j Prekmurje so zasedli slovenski vojniki brez boja. Bele garde so se umaknile, rdeča garda je pred umikom požgala par hiš ter ropala. Za civilnega komisarja v Prekmurju je imenovan mariborski okrajni glavar Lajnšič. Tako so se z ostalimi Slovenci združili prekmurški Slovenci, ki so bili sto in stoletja ločeni od nas in o katerih nismo več upali, da bodo katerikoli še naši. Bog daj, da najdejo v Jugoslaviji boljšo mater kot so jo imeli v mažarski državi.

i Pohlepnost. Avstrijski Nemci še niso bili zadovoljni s popravljeno mirovno pogodbo temveč zahtevajo zdaj za južno mejo Nemške Avstrije kar reko Dravo. S tem bi prišlo zopet na tisoče Slovencev pod nemški bič. Kakor se čuje, mirovna konferenca njihovih zahtevi ni ustregla.

i Mirovno stanje naše vojske. »Demokratija« javlja, da bo mirovno stanje naše vojske štelu 40.000 vojakov in rekrutov. V to število niso všteti orožniki, carinski stražniki in obmejne straže. To število je določeno od mirovne konference v Parizu.

i Proti nalezljivim boleznim. Da se razširjanje nalezljivih boleznih kar možno prepreči, se ustanovi po vseh mestih in večjih krajih naše kraljevine veliko število bolnic. Bolnice bo nadziral sanitetni oddelek, delovali pa bodo v njih okrajni zdravniki in okrožni fiziki. Stroške bodo osilili okrožni odseki in država.

Domače novice.

d Kmet brez žuljev. V »Kmetijskem listu« je zapisano, da nobeden izmed odbornikov »Samostojne kmetijske stranke« ni brez žuljev in da dobro plačajo tistega, ki jim imenuje le nega odbornika, ki bi ne imel žuljev na rokah. Dobro, jaz trdim, da je to »kmet«. Viktor Engelman iz Sp. Tuhinja. Plačila za to pa nočem nobenega, ampak izjavljam, da sem pripravljen plačati zdravniško spričevalo potom uredništva »Domoljuba«, ako se Viktor Engelman zgleda z njim pri uredništvu in tako dokaže, da ima res žulje na rokah. Torej, gospod Engelman, najpoprej k zdravniku, potem pa v »Domoljubovo« uredništvo z Vašimi žuljevimi rokami! — Eden od t a m.

d »Domovini« v spomin. »Domovina« je spodtika, da ne napademo v svojem boju proti kapitalistom tudi tovarnarja Pollaka. »Domovina« ima zelo kratek spomin. Naj pogleda št. 29. »Domoluba«. Ni se pa še zgodilo, da bi »Domovina« napadla svoje kapitaliste. Je pač glasilo kapitalistične stranke. Vrana vrani oči ne izdere.

d Tiskovna pomota se je vrnila v zadnji številki »Domoljuba« v dopisu: »Z Broda«. Glasiti bi se moralo: »Z Brda«, ne pa »Z Broda«.

d Delavski dnevnik. Krščansko misleče delavstvo je dobilo svoj dnevnik. Dosedanji »Večerni list« bo namreč zastopal delavsko smer in izhaja v večji obliki. Vsi krščansko misleči delavci naj berejo in se naročajo na svoj dnevnik. Stane samo 40 kron na leto in se naroča v Jugoslovanski tiskarni v Ljubljani.

d Ne prodajajte židom posestev. Kjerkoli se naselijo židje, se z njimi naseli med ljudstvo pomanjkanje, revščina in zaostalost, ker židje do zadnje kapljice krvi znajo izmozgavati ljudstvo, med katerimi žive. Zadnji čas se hočejo zajesti te pijavke tudi med Slovence in kupujejo posestva posebno ob rekah, da si tako zasigurajo vodne sile. Naše kmete pozivamo, da naj ne prodajajo svojih posestev, da ne bodo postali polagoma sužnji v židovskih krempljih.

d Begunje pri Lescah. Tukajšnji župan Ivan Trunk se je odpovedal županstvu. Občinski odbor je izvolil namesto njega

županom Jožeta Resman iz Begunj h. štev. 84, p. d. »Puca«. Naj srečno županujel **d Krokov tabor v Komendi.** Pri slavnosti 31. t. m. svira slavna mengeška godba. Orli, udeležite se slavnosti v kroju; ostali fantje in dekleta v narodnih nošah. Vsa društva prijavite se kar najpreje na katol. slov. izobr. društvo v Komendi, posebno ona, ki žele skupno kosilo. Prireditelje se vrši ob vsakem vremenu.

d Bralno društvo v Gornjem gradu uprizori v nedeljo, dne 24. t. m. ob 3. uri popoldne F. S. Finžgarjevo izvorno narodno igro »Veriga«.

d V Št. Jerneju je veliki Jernejev semenj v ponedeljek, 25. avgusta. Veliko novo sejmišče ima tudi novo tržno tehtnico, kar je prav udobno za kupovalce in prodajalce.

d Velika gasilska prireditev ribniške gasilske župe se vrši dne 24. avgusta pri Sv. Gregorju s sledečim sporedom: 1. Ob 15. uri zborovanje vseh gasilskih društev ribniške župe na vrtu gostilne »Oblak«. 2. Ob pol 17. uri »Veriga«, ljudska zgodba v treh dejanjih. Vprizore domači gasilci v dvorani »Gregorskega doma« v prid domačemu gasilskemu društvu. Gasilci v kroju polovične cene. 3. Prosta zabava na vrtu gostilne »Oblak«. Šaljivi nastopi. Janec na raznju itd. — Vrši se ob vsakem vremenu.

d »Glasbena Matica« v Ljubljani otvori v letošnji jeseni poleg svoje dosedanje, deloma nanovo urejene glasbene in pevske šole jugoslovanski konservatorij, ki bo nudil, spolnjen približno tekom 6 let, jugoslovanski mladini pouk in izobrazbo vseh strokah glasbene in igralске umetnosti.

d Potrebna knjižica za mladino. Naša nad vse pridna Orlovska zveza je izdala lično knjižico, kjer so popisane vse igre, ki jih tako rada igra naša mladina. Prav zelo važno je, da se te igre zelo razširijo med našo mladino, da bo tako rada ob nedeljah in praznikih popoldne ostala krog domače hiše na prostem zraku in se ne bo tako žena vse zgodaj navajala iz samega dolgčasa potepati se po cestah, sumljivih družbah in celo po gostilnah. Igre niso samo primerne za orlovski naraščaj, temveč sploh za našo mladino in starši bodo skazali svojim otrokom veliko uslugo, če jim podare to knjižico. Obsega 78 iger, stane 6 K in se naroča pri Orlovski zvezi v Ljubljani, Jugoslovanska tiskarna.

d Pogreša se od dne 4. t. m. 12letni Peter Dolžan, ki je šel istega dne od doma iz Dragovška št. 109, občina Trebeljevo, župnija Štanga. Oblečen je v zakrpanih hlačah, ima telovnik iz papirnatega blaga in dobro srabco, govori bolj slabo in je nekoliko slaboumen. Kdor bi kaj vedel ali ga kje videl, naj bagovoiu sporočiti njegovi materi Frančiški Dolžan. Stroški se radovoljno povrnejo.

d Kdo ve za bivališče Ane Kranjc, vdove po Ivanu Kranjcu, kvojaškem ponočniku iz Most pri Ljubljani, padlem 18. junija 1915 na italijanski fronti. Odšla je v svet neznanu kam; zapustila je starše in dva otroka 7. julija 1913. Se prosi, da se spomči na rasilov K. O. D. št. 1, poštno ležeče Jesenice-Fužine, Gorenjsko, Stroški se vrnejo.

Cerkvene vesti.

c Umri je v Ljubljani v Leoninumu znani misijonar iz Družbe Jezusove o. Ivan Kunstelj, ki je bil Slovencem dobro znan po svojih pridigah, ki jih je imel po raznih misijonih. Pokojni je bil rojen v Gorjah l. 1867. in je umrl valed jetrne bolezni. Naj počiva v miru blagi pokojnik.

Razstava cerkvenih paramentov v Ljubljani. V zmyslu svojih pravil priredi bratovščina sv. Rešnjega Telesa tudi letos razstavo cerkvenih paramentov. Razstava sama ima namen, pokazati, kaj je bilo mogoče tudi v sedanjih težkih vojnih razmerah narediti za dostojno opravo in olepšavo ubožnih cerkva ljubljanske škofije. — Nastanjena bo razstava v dvorani škofijske palače, v drugem nadstropju. Otvoritev bo v četrtek, 4. septembra, ob 10. uri dopoldne in ostane razstava odprta do vštetelega 8. septembra. Ogledati si jo bo mogoče v delavnikih, v četrtek, petek in soboto od 10. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6. ure popoldne, v nedeljo, 7. septembra in na praznik Marijinega rojstva, 8. septembra, pa od 11. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6. ure popoldne. Vsi, ki se zanimajo za cerkveno umetnost, zlasti pa udje bratovščine sv. Rešnjega Telesa z dežele in iz Ljubljane, naj porabijo ugodno priliko in si ogledajo razstavo.

c Verski pouk. 80 odstotkov vsega srednješolskega dijaštva v Nemški Avstriji se je izreklo za obveznost krščanskega nauka na srednjih šolah.

c Povsod iščejo zveze s papežem. Vse države se zavedajo, da tvori katoliška Cerkev nepremagljivo silo in velikansko dušno oporo vsem narodom. Zato iščejo vse države zveze s papežem. V zadnjem času se je naselil papežev poslanik v Monakovem na Bavarskem in tudi z Japonskega je došel poseben odposlanec v Rim, da se pogovori o katoliških misijonih na otokih Tihega morja.

Gospodarska obvestila.

g Urad za pospeševanje obrti je prejel večjo možino mavca, katerega bo razdelil med obrtnike. Reflektanti na mavca naj prigrasijo svoje potrebščine nemudoma na omenjeni urad, Dunajska cesta št. 22, najkasneje pa do 25. avgusta t. l. Na poznejše priglase se urad ne bo mogel več ozirati.

g Trgovska pogajanja z Nemško Avstrijo se vrše sedaj v Belgradu in so zato došli posebni odposlanci avstrijske vlade v Belgrad.

g Cene nekaterih predmetov v švici. Koncem jun. letos so bile te-le cene: Pujski 5—7 tednov stari 80—100 frankov, preišči tolsti 4.80 do 5.40 frankov kilogram žive teže. Jajca 50—60 centimov komad, naravni med 6.50 frankov kilogram. Fižol v stročju 1.30—2.40 frankov, špinače 70 do 1.40 frankov, paradižniki 2.20—2.40 frankov, špargelji 3.60—4 franke za kilogram. Citrone komad 4 do 6 centimov, orehi 2.40—3.60 za kilogram. Meso stane kilogram po kvaliteti in vrsti 5.60—8 frankov. Govedina okoli 6 frankov. Torej je v švici marsikaj znatno dražje kot pri nas.

g Naša valuta in švica. Švica je vojna pomagati, da se naša valuta dvigne in

gredi. V ta namen nam bo dala valutno posojilo 40 do 50 milijonov frankov, kar bi Jugoslavija odplačala z žitom in lesom, g. Sladkor. Stanje sladkorne pese na Češkem je ugodno. Ako bo premož pravoumno na razpolago, se mora računati s 5% milijonov metrskih stotov rafiniranega sladkorja, od katerega pride v poštev dve tretjini za izvoz.

Drugod po svetu.

p. Avstrijska republika. Vrhovni zakonodajni svet je sklenil, da se bo držal nazivanja »Avstrijska republika« in da ne bo uporabljal nazivanja republika »Nemška Avstrija«.

p. Državni konkurz bo razglašen po podpisu mirovne pogodbe nad Avstrijo.

p. Ogrski kralj. Veliki socialni demokrat, boljševik Bela Kun jo je na Ogrskem temeljito zavozil, kakor socialni demokrati povsod, kjer preidejo od zabavljanja na delo. Naredil je na Ogrskem za 6 milijard škode poleg tega, koliko človeških življenj je v svoji socialno-demokratski »svobodi« ugonobil. Konec je bil, da se je ogrski narod uprl taki strahovladi in vlado je prevzel nadvojvoda Jožef Habsburg, ki pa sedaj že stremi po tem, da bi postal ogrski kralj.

VADITELJSKI TEČAJ ZVEZE ORLIC V LJUBLJANI.

Nad vse naše pričakovanje še živi razroj Orlic po Sloveniji. Seme, ki smo ga rsejali pred par meseci, je vzrastlo že v drevesce, ki se bo kmalu razvilo v mogočno drevo. Število odsekov je že veliko, odseki so močni. Vse preveča navdušenje in veselje do te naše najmlajše organizacije. Nujno je torej, da dobe ti odseki hrane za svoj obstoj in da si začrtajo smernice, za katerim naj streme v bodoče. Ni dosti, da se Orlica ustanovi, treba je tudi, da dela. Zato je na splošno željo in zahtevo pripravljalni odbor Zveze Orlic sklenil, da priredi v dneh od 1. do 7. septembra t. l. sestanek Orlic. Delo v bodoče bo podlaga tečaja. Glavno skrb bo dejal tehnično-televadni izobrazbi, poleg tega bodo pa voditeljice in voditelji tečaja obravnavali tudi ženska vprašanja. Preskrbljeno bo tudi za razvedrilo v prostem času. Ob koncu se bo vršil ustanovni občni zbor Zveze Orlic, ker je neobhodno potrebno vrhovno vodstvo in centralizacija vseh odsekov.

Pozivljamo vse odseke Orlic, da pošljejo na tečaj kolikor mogoče mnogo udeleženk, obvezan je poslati vsak odsek najmanj tri članice. Na odsek, ki se tečaja ne bo udeležil, se pozneje ne bomo mogli ozirati. Tečaja se morajo udeležiti tudi Orli-voditelji ženskih odsekov. Predvsem vabimo na ta tečaj zastopnice in zastopnike iz krajev, kjer še ni Orlic, da se na tečaju o tej mladi naši organizaciji po-

učijo in pripravijo. Za hrano in stanovanje bo v Ljubljani preskrbljeno. Dnevni stroški se v kratkem naznanijo, istotako tudi podrobni spored tečaja. Priglasitev traja do 24. t. m. na Zvezo Orlic (Ljubljana, Jugoslovanska tiskarna, II.) po navadni dopisnici. Za nepriglašene ne bo preskrbljeno. Istotja prosimo pošljite tudi vse želje in nasvete glede tečaja.

Dobrodošli vsi, ki se zanimате za Orlice in čez to vprašanje, dobrodošle predvsem naše učiteljice! Na zdari!

Priljubljeni odbor Zveze Orlic.

Vaditeljski tečaj »Orlic« v Ljubljani se vrši od 1. do 7. septembra t. l. v Ljudskem domu po naslednjem sporedu:

Ponedeljek 1. septembra: Ob 8. uri sv. maša v Alojzijevišču. Ob 9. uri otvoritev tečaja (mala dvorana Ljudskega doma). Od 10.—12. ure redovne vaje z razlago povelj. Od 14.—17. ure proste vaje »Orlic« za leto 1920, z razlago gibov prostih vaj. Ob 17. uri sprehod na Grad. Ob 20. uri pozdravni večer v veliki dvorani »Uniona«, ki ga prirede ljubljanski televadni krožki »Orlic«.

Torek 2. septembra: Od 8. do 10. ure dopoldne proste vaje Orlic za leto 1920. Od pol 11. do 12. ure redovne vaje. Od 14. do 15. ure proste vaje za gojenke za l. 1920. Od 1/2 16. do 1/2 18. ure vaje s šerpami. Ob pol 20. uri predavanje: O naši ženski televadni organizaciji (s. Žirovnikova).

Sreda 3. septembra: Od 8.—10. ure proste vaje Orlic za l. 1920. Od 1/2 11. do 12. ure televadne igre. Od 14. do 15. ure proste vaje za gojenke za l. 1920. Od pol 16. do pol 18. ure vaje s šerpami. Ob pol 20. uri predavanje: »O ženskem vprašanju« (ga. Klemencičeva).

Četrtek 4. septembra: Od 8.—10. ure proste vaje Orlic za l. 1920. Od pol 11. do 12. ure proste vaje za gojenke za l. 1920. Od 14. do 17. ure vaje s šerpami. Ob pol 20. uri predavanje: »O zdravstvu« (ga. dr. Groyerjeva).

Petek 5. septembra: Od 8. do 10. ure proste vaje Orlic za leto 1920. Od pol 11. do 12. ure dopoldne vaje v poveljevanju udeleženk tečaja. Ob 14. uri popoldne izlet v št. Vid. Ob pol 20. uri prisostvovanje udeleženk tečaja pri televadni uri krožka Ljubljana - Sv. Peter.

Sobota 6. septembra: Od 8. do 11. ure ponovitev vseh vaj. Popoldne: Ogled Jugoslovanske tiskarne in Marijanišča, fotografiranje. Ob pol 20. uri ustanovni občni zbor »Zveze Orlic« (mala dvorana Ljudskega doma).

Nedelja 7. septembra: Izlet na okrožni tabor v Trbovlje.

Prijave za udeležbo na tečaju sprejema »Zveza Orlic« (Jugoslovanska tiskarna, II. nadstr.) najkasneje do 25. t. m.

o Bratom Orliom! Obsavsko okrožje »Orla« priredi dne 7. septembra sodelovanjem vaditeljskega zbora v Ljubljani velik orlovski tabor v Trbovljah. Vse bratske odseke opozarjamo na ta pomemben tabor ter jih prosimo, da se ga udeležijo v kar največjem številu. Bratje! Dolžnost Vas veže, da prihitite ta dan v Trbovlje. Ta orlovski tabor namreč naj bo nekaj sijajnega. Pokaže naj širšemu svetu, kako neumorno pridno se giblje kat. mladina.

Prosimo torej vse bratske odseke »Orlov« in »Orlic«, da se že sedaj zanimate za naš tabor in na doposlane okrožnice tudi nemudoma odgovorite!

Orli v Sostrem imajo svojo prireditev zadnje nedelje v avgustu dne 31. avg. ob 3. uri pop. Vrši se javna televadba, priredi se srečolov in šaljiva pošta. Bratje Orli iz sosesčine, ne zamudite prilike in udeležite se veselice v obilnem številu!

Dopisi.

DEV. MAR. V POLJU.

Liberalni list »Domovina« daje lepe nauke svojim dopisnikom v št. 32. — Da je to potrebno, je za to dokaz tudi dopis v isti številki iz Dev. Mar. v Polju. V tem dopisu je toliko laži, kolikor trditve. Tako glede sej aprovizacijskega odbora, posebno pa še glede 10 kg sladkorja, katerega je baje društvena prodajalna dala brez izkaznic po 12 kron begunki Karolini Semič. Res je namreč, da je poslala Marija ne Karolina Semič po drugi begunki stehatati v društveno prodajalno 10 kilogramov sladkorja, ki ga je dobila pri gotovi begunki iz Slap. In kje ga je dobila ta oseba, ve dopisnik »Domovine« veliko bolje, kakor ves odbor gospodarskega društva. — Nato toži dopisnik, da kaplan ne preskrbi aprovizacijskih drož, ko vendar dobro ve, da ne bi nikdar mogel toliko moke prodati g. Heleni Zrnc, pekovski, če ne bi ta dobivala mesečno 70 kg drož. Da ravno ta oseba dobiva drože, je pa delo dopisnika samega, ker jo je on priporočil. — Po tej pojasnitvi lahko spoznate, bralci »Domoljuba«, kako čisto resnico vam oznanja liberalna »Domovina« in vsak belič je preveč, ki ga daste za tak list.

TRATA V POLJANSKI DOLINI.

Odkar so se liberalci proglasili za »državo ohranjajočo« stranko, so se tudi naši tratarski liberalci postavili na stališče, da je vse protijugoslovansko, kar ne trobi v njihov rog. Zato so označili vse naše može za šuštercijance, naš »Ljudski dom« pa za državi skrajno nevaren. Sploh obstojajo njihovi dopisi, ki jih prav pridno pošiljajo v »Domovino«, večidel iz samih »šuštercijancev« in podobnih izrazov, vežejo jih pa med sabo podobne liberalno »lepe« psovke, tako da se že njihovim lastnim pristašem zdi tako čvekanje smešno. Posebno v »Domovini« z dne 1. in 8. t. m. dosega v tej smeri višek. Zavist in upravičen strah, da jim bo pri nas kmalu odklenalo, sta jih pripeljala do naravnost smešnih početij. V številki od 1. t. m. se ljuto za ganjajo v naš »Dom«. V onemogli jezi brutalno hujkajo proti njemu in mu podtikajo veleizdajalske namere. Na tiste pa, ki kaj darujejo zanj, kličejo davčne oblasti, naj jim navijejo visoke davke, češ, ker imajo toliko denarja, da ga za to »proč mečejo«. Dne 8. t. m. pa skuša dopisnik pobijati »Domoljubov« dopis z dne 24. julija. Vsebinska njegovega zabavljanja in dolgotrajnega cepčenja dlake je pa ta, da »popravljajo« svoje trditve v »Domovini« z dne 20. jul. Tam namreč pravi, da je naš župan govoril: »Vse dobo svetovne vojne sem prelivl kri za Jugoslavijo.« sedaj pa previdno popravlja, da je rekel samo: »Prelivlvali smo kri itd. Kaka razlika je med tem, vsakdo uvidi.

Kljub vsej tej gonji pa naš »Dom« vrio napreduje in za mesec dni je pričakovati otvoritev. Napočil je pa tudi za nas čas, da se ustanovi tudi v naši občini »Kmetška Zveza«, da tudi naši kmetje stopijo v vrste organiziranega kmetstva ter si tako zagotovijo boljšo bodočnost. Saj ravno v današnjem času vodi J. K. Z. odločilen boj proti oduštvu in izkoriščanju kmeta. Njen boj bo toliko lažji, kolikor več ljudstva bo stalo za njo. Zatorej, kmetje, vstopite v Kmetško Zvezo, četudi vam ta ne obljublja takoj zastopstva in cenene moke, kakor svoj čas naši »demokratje«. obljublja pa vam po skupnem boju uspeh. Le v skunosti je naša moč!

Kup. se nove izdelke iz močvirja, okovan
voz (tajsel)

Ponudbe s ceno na upravnništvo lista pod št. 4860.

Trgovino blagom z raznovrstnim

otvariva koncem tega meseca v hiši št. 268 poleg farne cerkve

na Vrhniki.

Gledala boveda, da cenl občinstvu in vsakemu dobrodošlemu postreževa kar največ mogoče z dobrim blagom in nizkimi cenami, ter se priporočava za obilen obisk.

J. M. KRANJC.

Bukov, hrastov, smrekov les

posekan v vzdih, postavljen v tovarno ali tudi v druge parcele v kamniškem okraju

kupuje

tovarna in izdelkov in upognjenege pohištva I. Bahovec nasl. Duplica p. Kamniku. Vabijo se lesniki lesa zlasti v okolici tovarne, da stavijo svoje ponudbe. Les se strogo realno obračuni in takoj plača.

Žitni odpadki

za krmo živini, lanene in konopljene tropine, proceae otrobi (mekine) se dobijo ceno pri Fran Pogačnik v Ljubljani, Dunajska cesta 36.

Laneno seme

semensko repo, ližol, grah in vse vrste žita kupuje Fran Pogačnik v Ljubljani, Dunajska cesta 36.

Pravo kofe
domače mlo za oranje

1 kg a 10,-, - 1 zabojček okoli 3,-, kg iranko K 45,-, pošilja po povzetju zavod za eksport

M. JÜNKER, Zagreb št. 1, Petrinjska 3.
Z naročilom se prosil poslati tudi polovico zneska.

Toaletno mlo
po dnevni cenah

Milo za britje K 5,-, 1 kg a 30,-, krema za britje porcelan, lonček a 6,-, 1 ducat K 60,-.

Mlinska sita (pajtlje)

za moko vseh vrst se dobe v trgovini A. ČADEŽ, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 35 nasproti Tislerjeve gostilne,

Volno

ovčjo kupi vsako množino po najvišji ceni veletrgovina

R. Stermecki, Celje.

Krmila manjka!

Zato se uporabljajo nadomestna sredstva za krmila. Da to krmo živina, perutnina dobro prebavi in popolnoma izkoristi, naj se pri- meša 2 krat na teden krmi, ena pest polna „Mastin“ to je dr. pl. Trnkóczy-a redlin' prašek. Paket velja 3 K, 5 paketov K 17-50 poš- tine prosto. 5 paketov zadostuje za 3 mesece za enega vola, kravo ali prašiča, da se zred.. Dobiva se pri vsakem trgovcu.

Glavna zaloga: **Iekarna Trnkóczy** zraven rotovža v Ljubljani.

Mastin je bil odlikovan z najvišjimi kolajnami na razstavah: na Dunaju, v Parizu, Londonu in Rimu.

Na tisoče kmetovalcev hvall in rabi „Mastin“.

Priporočamo edino tovarniško zalogo

šivalnih strojev

za rodbino in obrt ter njih posameznih delov. Istotam se dobijo potrebščine za šivilje, krojače in čevljarje ter galanterijsko in manufakturno blago. Blago za obele. 3896

Jos. Petelinč, Ljubljana, Sv. Petra naslp 7, za vodo desno.

Zenske lase

rezane in mešane ku- puje v vsaki množini po najvišji ceni Matija Podkrajsek brivec, Ljubljana, Sv. Petra cesta 32.

Cementna strešna opeka

najbolj erpežne vrste se dobi pri tvrdki

Ioan Jelačin, Ljubljana Emonska cesta 2. 4792

Kuverte s firmo, pismo, račune itd.

izvršuje natančno po naročilu

Jugoslovenska tiskarna v Ljubljani.

Mlatilnice

za ročni in vrtilni pogon, vratila (gepelni), čiščilniki, trijerji, slamoreznice za pogon z roko in silo, sadne in vinske stiskalnice, sadni mlini, brzoparilniki, stiskalnice za seno in drugi poljedelski stroji so vedno v veliki izbiri v zalogi.

Franc Mitti, Ljubljana, Martinova cesta št. 2. Edina zaloga poljedelskih strojev tovarne Umrath & Comp.

LJUDSKA POSOJILNICA

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6

obrestuje hranilne vloge po čistih

3%

Ljudska posojilnica v Ljubljani je največja slovenska posojilnica in je imela koncem marca 1919 nad 40 milijonov kron vlog in nad 1 milijon enstotisoč kron rezervnih zakladov.

Ljudska posojilnica stoji pod neposrednim državnim nadzorstvom.